

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 6Tos/120/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2124010354
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Pavol Macháč
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:2124010354.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z jeho predsedu Mgr. Pavla Macháča a sudcov JUDr. Kataríny Batisovej a JUDr. Rudolfa Botta, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. X. XXXXXXXX XXXX v C., trvalé bydlisko C., t. č. vo výkone trestu v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o žiadosti odsúdeného o podmienene prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava z 13. marca 2024, č. k. 2PP/11/2024-44, na neverejnom zasadnutí konanom 6. augusta 2024 v Trnave, takto

rozhodol:

Podľa § 194 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku sa napadnuté uznesenie zrušuje a vec sa vracia súdu I. stupňa, aby o nej znovu konal a rozhodol.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Trnava (ďalej len okresný súd) uznesením z 13. marca 2024, č. k. 2PP/11/2024-44 (ďalej len napadnuté uznesenie) podľa § 66 ods. 1 písm. b), ods. 2 Trestného zákona (ďalej len Tr. zák.) podmienene prepustil odsúdeného A. B. (ďalej len odsúdený) z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Galanta z 29. júla 2020, sp. zn. 27T/140/2019 podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. vo výmere 4 (štyri) roky, na výkon ktorého bol zaradený do ústavu na výkon trestu s minimálnym stupňom stráženia. Zároveň podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. určil odsúdenému skúšobnú dobu vo výmere 5 (päť) rokov a nariadil mu probačný dohľad vo výmere 3 (tri) roky. Podľa § 68 ods. 1 Tr. zák. v spojení s § 51 ods. 4 písm. k) Tr. zák. uložil odsúdenému povinnosť spočívajúcu v príkaze zamestnať sa v skúšobnej dobe podmienene prepustenia alebo uchádzať sa preukázateľne o zamestnanie.

2. Okresný súd napadnuté uznesenie odôvodnil tým, že odsúdený splnil tak formálnu, ako aj obe materiálne podmienky. Tú formálnu splnil 3. februára 2024. Pokiaľ ide o splnenie prvej materiálnej podmienky, okresný súd dôvodil tým, že z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplynulo, že u odsúdeného sa síce spočiatku vyskytli nedostatky v podobe fyzického ako aj verbálneho konfliktu s iným odsúdeným, prechovávaná nepovolenej veci a nezachovávaná pravidiel slušného správania, avšak po vhodnej intervencii zo strany väzenského personálu sa nedostatky viac neopakovali a jeho správanie sa stabilizovalo. Disciplinárne tresty nemá vykázané a disciplinárne odmenený bol päťkrát, keď mu 4. októbra 2023 bola mimoriadne povolená návšteva za dlhodobé a svedomité výsledky dosahované pri plnení činností súvisiacich so všeobecným rozvojom osobnosti odsúdeného. Medzi disciplinárnymi odmenami bolo aj voľno na opustenie ústavu 25. marca 2023, pričom ide o najvyššiu možnú formu disciplinárnej odmeny udeľovanú samotným riaditeľom ÚVTOS. Je pracovne zaradený, k pridelenej práci pristupuje zodpovedne, kontakt udržiava s najbližšou rodinou všetkými dostupnými formami, k trestnej činnosti zaujal kritický postoj. Odsúdený plní ciele stanovené programom zaobchádzania. U odsúdeného ide o prvý výkon nepodmienene trestu odňatia slobody.

2.1. Ďalej okresný súd dôvodil, že pokiaľ ide o trestnú minulosť odsúdeného, je pravdou, že bol doposiaľ štyrikrát súdne trestaný, avšak tri odsúdenia Okresným súdom Galanta boli za zbíhajúcu sa trestnú činnosť spáchanú obžalovaným v rokoch 2016 a 2017. Aktuálne vykonáva trest odňatia slobody uložený za zločin lúpeže, ktorého sa dopustil v marci v roku 2018. Na jeseň 2019 sa dopustil dvoch priestupkov, keď mal v budove úradu práce nezhody s ďalšou osobou a vzbudil verejné pohoršenie, keď žobral. Z

tohto pohľadu možno čiastočne súhlasiť s názorom prokurátora Okresnej prokuratúry Trnava (ďalej len prokurátor), ktorý vo vzťahu k vedeniu riadneho života odsúdeným poukázal na to, že u odsúdeného ide o špeciálneho recidivistu páchajúceho majetkovú trestnú činnosť, ktorá prerástla až do páchania zločinov lúpeže a nie je možné od neho očakávať vedenie riadneho života.

2.2. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky však okresný súd vzal do úvahy aj ďalšie skutočnosti, ktoré vyplynuli počas verejného zasadnutia. Odsúdený reálne pochopil dôsledky svojho nerozvážneho konania až počas výkonu trestu odňatia slobody, keď k svojmu konaniu zaujal jednoznačne kritický postoj. Počas výkonu trestu odňatia slobody sa mu narodil syn, má zabezpečené bývanie a aj keď momentálne nemá vyhladanú a dohodnutú žiadnu konkrétnu prácu, v minulosti pracoval, o čom svedčí aj jeho zodpovedný prístup k pridelenej práci v rámci pracovného zaradenia a osvojené pracovné návyky a zručnosti. Po podmienčnom prepustení má v pláne sa zamestnať a vzhľadom na aktuálne rodinné pomery má aj dostatočnú motiváciu k zamestnaniu. Odsúdenému je ľúto, čoho sa v minulosti dopustil a čo ho priviedlo do ÚVTOS. Okresný súd neznižuje závažnosť protiprávneho konania odsúdeného, avšak s prihliadnutím na doterajší výkon trestu odňatia slobody odsúdeným a na okolnosti viažuce sa k osobe odsúdeného a jeho možnostiam v prípade podmienčného prepustenia začleniť sa a byť platným členom spoločnosti vyhodnotil, že u odsúdeného došlo aj k splneniu druhej materiálnej podmienky a je daná možnosť poskytnúť odsúdenému šancu v podobe podmienčného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody.

2.3. Pri určení skúšobnej doby, nariadení probačného dohľadu a uložení povinnosti zamestnať sa v skúšobnej dobe podmienčného prepustenia okresný súd prihliadol na trestnú minulosť odsúdeného, ktorému boli uložené postupne dva nepodmienečné tresty odňatia slobody za zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. Okresný súd určil odsúdenému aj vzhľadom na povahu spáchaného trestného činu relatívne dlhšiu skúšobnú dobu vo výmere piatich rokov a nariadil probačný dohľad nad správaním odsúdeného v najdlhšej novej výmere.

3. Po vyhlásení uznesenia na verejnom zasadnutí odsúdený, ako aj prokurátor zahlásili sťažnosť.

4. Zahlásenú sťažnosť odsúdený vzal vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 15. marca 2024 späť. Okresný súd uznesením z 22. apríla 2024, č. k. 2PP/11/2024-48, vzal postupom podľa § 188 ods. 4 Tr. por. na vedomie späťvzatie sťažnosti odsúdeného z 13. marca 2024 proti napadnutému uzneseniu.

5. Prokurátor zahlásenú sťažnosť odôvodnil písomným podaním doručeným okresnému súdu 7. júna 2024.

5.1. V sťažnosti prokurátor namietal, že odsúdenému bol rozsudkom Okresného súdu Galanta z 29. júla 2020, sp. zn. 27T/140/2020, pre zločin lúpeže podľa § 188 ods. 1 Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák., uložený trest odňatia slobody vo výmere 4 (štyroch) rokov, ktorý v súčasnosti aj vykonáva. Z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou na odsúdeného vyplýva, že bol do tohto ÚVTOS premiestnený 25. februára 2020. Jeho správanie a vystupovanie počas výkonu väzby nebolo vždy na požadovanej úrovni. U odsúdeného sa opakovane vyskytli nedostatky (fyzický a verbálny konflikt s odsúdeným, prechovávanie nepovolenej veci a nezachovávanie pravidiel slušného správania). Správanie a vystupovanie odsúdeného je podľa hodnotenia riaditeľa ÚVTOS aktuálne stabilné a na požadovanej úrovni, pričom bol päťkrát disciplinárne odmenený a disciplinárne tresty nemá vykázané. V závere hodnotenia riaditeľa ÚVTOS sa konštatuje, že u odsúdeného je menej priaznivá resocializačná prognóza na základe stredného rizika recidívy trestnej činnosti.

5.2. Prokurátor bol toho názoru, že s prihliadnutím na komplexné hodnotenie riaditeľa ÚVTOS, ako aj osobnosť odsúdeného dospel k záveru, že u odsúdeného nie sú splnené všetky podmienky pre jeho podmienčného prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody tak, ako ich vyžaduje § 66 ods. 1 Tr. zák. Odsúdený svojím správaním a plnením si svojich povinností vo výkone trestu odňatia slobody nepreukázal polepšenie, ale skôr adaptovanie sa na podmienky výkonu trestu odňatia slobody. Pričom v danom prípade je pre posúdenie splnenia materiálnej podmienky nevyhnutné vychádzať zo správania sa odsúdeného počas celého výkonu trestu odňatia slobody (nie len zo správania za posledné obdobie), pričom správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, avšak aj z resocializačnej prognózy, ktorá je menej priaznivá. U odsúdeného teda nie je splnená prvá materiálnej podmienka, že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie.

5.3. Odsúdený na verejnom zasadnutí uviedol, že chce ísť bývať k družke, ktorej sa narodil ich spoločný syn, a majú to ťažké. A contrario však z hodnotenia riaditeľa ÚVTOS vyplýva, že odsúdený je otcom jedného dieťaťa, no v rodnom liste nie je uvedený ako otec, ani si nenahlásil vyživovaciu povinnosť. Tvrdenie odsúdeného, že po prípadnom prepustení chce ísť bývať k priateľke a pomáhať jej, vyznieva skôr tendenčne. Odsúdený tiež na verejnom zasadnutí nijako nepreukázal zdroj získavania finančných prostriedkov po prípadnom prepustení z výkonu trestu, pričom poukázal na skutočnosť,

že odsúdený zanechal štúdium na strednej škole, je nevyučení a páchal výlučne majetkovú trestnú činnosť. V otázke posúdenia splnenia druhej materiálnej podmienky v podobe prognózy pozitívneho správania sa v budúcnosti nemožno od odsúdeného očakávať, že povedie riadny život, o čom svedčí najmä skutočnosť, že do budúcnosti nemá zabezpečený zdroj získavania finančných prostriedkov, nie je dostatočne preukázané, že sa bude mať kam vrátiť, nakoľko z vyššie uvedeného nevyplýva dostatočný kontakt s družkou, skôr nezujem z oboch strán ako odsúdeného, tak aj jeho družky.

5.4. Prokurátor tiež poukázal na špeciálnu recidívu odsúdeného, ktorá prerástla až do páchania zločinov lúpeže, ktoré boli spáchané s odstupom skoro jedného roka, a to aj po tom, ako bol za skôr spáchaný skutok trestne stíhaný. Na základe uvedeného bol toho názoru, že u odsúdeného nie je daná prognóza vedenia riadneho života po prípadnom podmienenom prepustení, teda nespĺňa ani druhú materiálnu podmienku.

5.5. Navrhol preto, aby Krajský súd v Trnave (ďalej len krajský súd) napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil podľa § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. a žiadosť odsúdeného o podmienené prepustenie zamietol.

6. Odsúdený sa k sťažnostným námietkam prokurátora vyjadril vlastnoručným písomným podaním doručeným okresnému súdu 25. júna 2024, v ktorom uviedol, že svojim správaním a plnením povinností vo výkone trestu preukázal polepšenie, nemá žiadne disciplinárne tresty, bol 5 krát disciplinárne odmenený, po prípadnom prepustení bude bývať s družkou, s ktorou má dieťa, je pravdou, že v rodnom liste nie je uvedený ako otec, túto skutočnosť konzultoval so sociálnou pracovníčkou v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, ktorá povedala, že zápis do rodného listu dieťaťa vybaví po prepustení z výkonu trestu. Po prepustení bude bývať s družkou a jeho dieťaťom v podnájme. Nájomnú zmluvu doručí okresnému súdu spolu s potvrdením o zamestnaní, ako zdroj získavania finančných prostriedkov poštou. S družkou udržuje kontakt návštevami, telefónom, písomne a rovnako tak s dieťaťom. Sú pre neho všetkým a po prípadnom prepustení plánujú spoločnú budúcnosť a plánuje viesť aj napriek minulosti riadny život. Na základe vyššie uvedeného žiadal sťažnosť prokurátora zamietnuť a byť prepustený na slobodu.

7. Okresný súd predložil spisový materiál krajskému súdu na rozhodnutie o sťažnosti prokurátora 4. júla 2024.

8. Podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por., pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť a konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 Tr. por., nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak

a) nie je prípustná,

b) bola podaná oneskorene, neoprávnenou osobou, osobou, ktorá sa jej výslovne vzdala alebo ktorá znovu podala sťažnosť, ktorú už predtým výslovne vzala späť, alebo

c) nie je dôvodná.

Podľa § 194 ods. 1 Trestného poriadku, ak nezamietne nadriadený orgán sťažnosť, zruší napadnuté uznesenie, a ak je podľa povahy veci potrebné nové rozhodnutie,

a) rozhodne vo veci sám, alebo

b) uloží orgánu, proti ktorého rozhodnutiu sťažnosť smeruje, aby vo veci znovu konal a rozhodol, s výnimkou rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe podľa § 72 ods. 1 písm. a), d) a f), rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o väzbe, ak súd prvého stupňa rozhodol o väzbe po podaní obžaloby alebo návrhu na schválenie dohody o vine a treste podľa § 76 ods. 3 alebo 4, rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o pokračovaní v ochrannom liečení, prepustení z ochranného liečenia alebo ukončení ochranného liečenia, ak predseda senátu rozhodoval pred ukončením výkonu trestu podľa § 446a ods. 3 alebo 4 a rozhodovania o sťažnosti proti rozhodnutiu o návrhu na umiestnenie odsúdeného v detenčnom ústave podľa § 462.

9. Krajský súd ako nadriadený orgán, na základe riadne a včas podanej sťažnosti na to oprávnenou osobou, podľa § 192 ods. 1 písm. a), písm. b) Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému podal prokurátor sťažnosť, ako aj konanie tomuto výroku predchádzajúce a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná.

10. Podľa § 66 ods. 1 Tr. zák., súd môže odsúdeného podmienené prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmieneného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmieneného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Podľa § 66 ods. 2 Tr. zák., pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne aj na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Podľa § 67 ods. 1 Tr. zák., osoba odsúdená za obzvlášť závažný zločin alebo osoba odsúdená na trest odňatia slobody podľa § 47 ods. 2 okrem osoby odsúdenej na doživotie môže byť podmiennečne prepustená až po výkone troch štvrtín uloženého trestu odňatia slobody.

11. Z vyššie citovaných ustanovení vyplýva, že na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody odsúdený nemá automatický nárok. K podmiennečnému prepusteniu odsúdeného môže súd pristúpiť len ak vykonané dokazovanie vedie k spoľahlivému záveru, že u odsúdeného boli splnené zákonom stanovené podmienky, a to tak formálneho, ako aj materiálneho charakteru. Formálnou podmienkou podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody je vykonanie zákonom stanovenej časti uloženého trestu. Materiálnymi podmienkami je potrebné rozumieť v prvom rade preukázanie polepšenia odsúdeného a v druhom rade preukázanie skutočností, že je možné od odsúdeného dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

12. Pokiaľ ide o splnenie formálnej podmienky na podmiennečné prepustenie, okresný súd správne skonštatoval, že odsúdený ju 3. februára 2024 splnil, nakoľko vykonal dve tretiny z trestu, ktorý mu bol uložený za zločin podľa § 188 ods. 1 Tr. zák., Okresným súdom Galanta pod sp. zn. 31T/13/2019.

13. Vo vzťahu k posúdeniu splnenia zvyšných dvoch zákonných (materiálnych) podmienok podmiennečného prepustenia odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, mal okresný súd v tejto súvislosti ďalej skúmať, či u odsúdeného došlo k polepšeniu, teda, či u neho prebehol proces vnútornej premeny jeho osobnosti oprávňujúci „nádej“, že odsúdený v budúcnosti povedie riadny život, v rámci čoho musí zväziť aj závažnosť a povahu trestného činu, ktorého sa vykonávajú trest týka, plnenie si povinností a správanie sa odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody v kontexte jeho doterajšieho spôsobu života, charakteru jeho osoby, povahových vlastností a jeho postoja k spáchanej trestnej činnosti, ktoré je možné zistiť z hodnotenia odsúdeného riaditeľom ÚVTOS, v ktorom vykonáva alebo vykonával trest odňatia slobody, väzbu, jeho charakteristík, posudkov a podobne, ktoré sú obsiahnuté aj v spomínanom spise tak, aby okresný súd mal dostatočný podklad pre zistenie, či je možné od odsúdeného reálne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

14. Nie každý aspekt správania, či splnená alebo nesplnená povinnosť odsúdeného znamená jeho polepšenie, či nepolepšenie a môže byť relevantná pri posudzovaní splnenia tejto podmienky. Polepšeniu môže nasvedčovať, ak sa odsúdený napríklad zúčastňuje programov určených na predchádzanie trestnej činnosti, rozpozná a reflektuje okolnosti, ktoré v minulosti prispeli k tomu, že páchal trestnú činnosť, pracuje, napriek tomu, že pred nástupom trestu bol dlhodobo nezamestnaný, zlepšuje svoje znalosti a schopnosti s cieľom uplatniť sa v spoločnosti, získava náhľad na svoju trestnú minulosť a úprimne ľutuje svoje konanie. Vo všeobecnosti ale nie je vhodné vychádzať iba z počtu získaných disciplinárnych odmien a uložených disciplinárnych trestov, pretože taký počet bez uvedenia, za čo boli uložené, nemá výpovednú hodnotu z hľadiska polepšenia a nápravy a navyše nie je možné opomenúť ani meniacu sa prax jednotlivých väzňov pri udeľovaní disciplinárnych odmien a trestov. Primárne je preto potrebné hodnotiť, za čo boli odsúdenému uložené disciplinárne odmeny a tresty a nie koľko mu ich bolo uložených. Za prejav polepšenia či nepolepšenia odsúdeného nie je možné bez bližšieho odôvodnenia považovať jednoduché skutočnosti neviazané na zmenu vnútorného postoja odsúdeného, ako napríklad upratovacie práce či naopak neporiadok na cele. Platí však, že každý odsúdený žiadajúci o podmiennečné prepustenie by spravidla mal získať aspoň nejakú disciplinárnu odmenu. Ak sa tak nestalo, alebo pokiaľ má odsúdený nezahladený disciplinárny trest, môže to svedčiť o tom, že k polepšeniu nemuselo prísť. Avšak aj v prípade, že odsúdený disciplinárnu odmenu nezískal, je potrebné skúmať argumenty a iné skutočnosti, ktoré môžu svedčiť o skutočnom polepšení odsúdeného bez ohľadu na neexistenciu disciplinárnych odmien, či naopak existenciu nezahladených disciplinárnych trestov.

15. Pri posudzovaní splnenia podmienky polepšenia je ďalej potrebné reflektovať celý priebeh výkonu trestu a vývoj odsúdeného v tomto priebehu. Nie je preto možné mechanicky hodnotiť celý výkon trestu bez zohľadnenia behu času a zväženia vývoja odsúdeného, najmä ak vykonáva trest v dlhšej výmere. Je potrebné zdôrazniť, že zákon požaduje preukázanie polepšenia v čase rozhodovania o podmiennečnom

prepustení. Pokiaľ teda odsúdený v prvotnej fáze výkonu trestu preukazoval známky polepšenia, ale v dobe predchádzajúcej rozhodnutiu o podmiennečnom prepustení sa choval opačným spôsobom, súd také chovanie odsúdeného nevyhodnotí ako jeho polepšenie a naopak ani neplnenie povinností v začiatku výkonu trestu nevyhnutne neznamená, že sa odsúdený nepolepší neskôr. Skoršie porušenie povinností odsúdeným iste môže mať vplyv na rozhodnutie o tom, že sa odsúdený nepolepší. Pokiaľ však odsúdený svojim neskorším správaním preukázal, že sa polepšil a že sa snaží minimalizovať pravdepodobnosť páchania trestnej činnosti v budúcnosti, potom skoršie porušenie jeho povinností samé a pri splnení ostatných zákonných podmienok, nemôže zabrániť pozitívnemu rozhodnutiu súdu o podmiennečnom prepustení odsúdeného. Na polepšenie nie je možné usudzovať len podľa vyššieho počtu disciplinárnych odmien. Hoci vysoký počet odmien nepochybne značí, že odsúdený plní svoje povinnosti počas výkonu trestu odňatia slobody, automaticky z neho nevyplýva, že sa odsúdený skutočne polepšil. Súdy sú povinné sa zaoberať otázkou, či pozitívne správanie sa odsúdeného počas výkonu trestu odňatia slobody svedčí o skutočnej zmene životného postoja odsúdeného, aké je jeho bližšie správanie sa vo výkone trestu a za čo sú mu disciplinárne odmeny udeľované.

16. Vychádzajúc z vyššie uvedeného, pokiaľ ide o prvú materiálnu podmienku krajský súd konštatuje, že okresný súd nevykonal v tomto smere dostatočné dokazovanie, keď nezisťoval konkrétne od akého času došlo k stabilizovaniu správania sa odsúdeného, kedy a začo bol odsúdený disciplinárne odmenený, pričom absolútne opomenul zisťovať, či odsúdenému neboli ukladané aj disciplinárne tresty, ktoré mohli byť zahladené, a ak áno je potrebné sa zamerať na skutočnosť, kedy boli odsúdenému ukladané disciplinárne tresty a za čo konkrétne. Na uvedené skutočnosti bude treba na verejnom zasadnutí buď dopočuť zástupcu ÚVTOS alebo si vyžiadať doplnenie písomného hodnotenia riaditeľa ÚVTOS o tieto skutočnosti.

17. Prokurátor tiež v sťažnosti dôvodne namietal, že okresný súd u odsúdeného nevyhodnotil, čo urobil odsúdený vo výkone trestu preto, aby už nepáchal majetkovú trestnú činnosť vo vzťahu k jeho zlepšeniu schopností a možností (jeho vzdelávanie vo výkone trestu odňatia slobody) na uplatnenie sa na trhu práce.

18. Časť odôvodnenia napadnutého uznesenia sa venuje práve tomu, že odsúdený sa chce po výkone trestu odňatia slobody zamestnať. Netreba však opomínať, že tvrdenia odsúdeného je v konaní potrebné nejakým spôsobom verifikovať (objektivizovať), napr. príslubom zamestnania, nie však hocikajkým, ale takým, ktorý je validný a pochádza od dôveryhodného zdroja. Keďže odsúdený až po vykonaní verejného zasadnutia zaslal okresnému súdu potvrdenie o príslube zamestnania, bude potrebné sa touto okolnosťou po vrátení veci zaoberať. V tejto súvislosti by sa mal ale okresný súd vysporiadať aj s tým, prečo práve legálne zamestnanie odsúdeného by podľa jeho názoru malo byť po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody tým elementom, ktorý by mu mal zabrániť opätovne páchať trestnú činnosť, keďže odsúdený už v minulosti pracoval, napriek tomu trestnú činnosť spáchal.

19. Rovnako sa okresný súd nevysporiadal s tým, že odsúdený svoju protiprávnu činnosť pripisuje len všeobecnej mladíckej nerozvážnosti, ale bližšie neanalyzoval, čo ho konkrétne viedlo k spáchaniu trestnej činnosti a akým spôsobom by po výkone trestu odňatia slobody predchádzal tomu, aby sa opätovne dopustil páchania trestnej činnosti. Okresný súd na jednej strane odôvodnil polepšenie odsúdeného tým, že ho zmenilo narodenie syna, avšak na druhej strane nevyhodnotil na základe akých dôkazov overil pravdivosť tvrdení odsúdeného o tom, že vôbec on je otcom maloletého dieťaťa, o ktorom to tvrdí, nakoľko o tom neexistuje v spisovom materiály žiadny záznam, pričom si nenahlásil ani vyživovaciu povinnosť.

20. Je treba zdôrazniť, že na relevantné zodpovedanie otázky dosiahnutého stupňa polepšenia odsúdeného sa nedá usudzovať len podľa jeho správania vo výkone trestu odňatia slobody, ale je nutné skúmať, či sa zbavil záporných vlastností, charakterových čŕt, sklonov a zlých návykov, ktoré ho viedli k spáchaniu trestného činu, za ktorý bol odsúdený, alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu trestný čin spáchať (R 37/1973). Polepšenie je totiž vývojový proces vnútornej premeny páchatelovej osobnosti, ktorý sa navonok prejavuje v jeho správaní. Dobré správanie odsúdeného vo výkone trestu odňatia slobody však samé o sebe automaticky neznamená, že sa polepšil, pretože môže byť aj len prejavom vonkajšej adaptácie odsúdeného na prostredie väznice, nie o náznak skutočných zmien osobnosti odsúdeného.

21. A pokiaľ ide o splnenie druhej materiálnej podmienky na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorá sa viaže k prognóze ďalšieho vedenia riadneho života odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia, záver o jej splnení považuje v krajský súd vzhľadom na vyššie uvedené za predčasný. Vo vzťahu k dôvodnosti očakávania riadneho vedenia života po podmiennečnom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je všeobecne relevantným pre posúdenie prognózy riadneho vedenia života faktor trestnej minulosti odsúdeného, avšak hodnotenie prognózy vedenia riadneho života v

budúcnosti zásadne nemôže byť založené výlučne len na nej. Zohľadniť je potrebné aj ďalšie, najmä aktuálne poznatky k osobe odsúdeného, stav jeho nápravy a prostredie, v ktorom by sa odsúdený ocitol po prípadnom podmienenom prepustení na slobodu a zaoberať sa tiež okolnosťami spáchanej trestnej činnosti pri zameraní sa na mieru prekonania subjektívnych príčin tejto trestnej činnosti na strane odsúdeného.

22. Keďže krajský súd z dôvodov rozvedených vyššie v texte zistil, že sťažnosť prokurátora je dôvodná, tak postupom podľa § 194 ods. 1 písm. b) Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a vec vrátil okresnému súdu, aby znovu konal a rozhodol.

23. Úlohou okresného súdu po vrátení veci bude opätovne vykonať verejné zasadnutie, na ktorom doplní dokazovanie vo vyššie naznačenom smere, prípadne vykoná aj iné dôkazy v zmysle návrhov strán a až na základe takto doplneného dokazovania, po zhodnotení všetkých relevantných skutočností, ktoré z neho vyplynú, okresný súd opätovne rozhodne o predmete konania a svoje rozhodnutie riadne odôvodní spôsobom, ktorým dá stranám komplexné odpovede na všetky kľúčové otázky.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.